

V Bruseli 17. 7. 2020
COM(2020) 327 final

SPRÁVA KOMISIE

EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU DVORU AUDÍTOROV
O GARANČNOM FONDE PRE VONKAJŠIE OPATRENIA A JEHO SPRÁVE
V ROKU 2019

{SWD(2020) 136 final}

Obsah

1.	Úvod	2
2.	Finančná situácia a dôležité transakcie garančného fondu	2
2.1.	Finančná situácia garančného fondu k 31. decembru 2019.....	2
2.2.	Dôležité transakcie fondu v roku 2019	3
2.2.1.	Výzvy na uplatnenie záruky určené garančnému fondu v roku 2019.....	3
2.2.2.	Financovanie garančného fondu v roku 2019.....	3
2.3.	Dôležité transakcie po období vykazovania (ku koncu marca 2020)	3
3.	Finančné výkazy fondu pred konsolidáciou	4
3.1.	Finančná situácia pred konsolidáciou k 31. decembru 2019	4
3.2.	Výkaz o finančných výsledkoch pred konsolidáciou	5
4.	Správa pokladnice garančného fondu	7
4.1.	Investičná politika.....	7
4.2.	Výkonnosť a vývoj na trhu v roku 2019.....	7
5.	Výzvy na uplatnenie záruky určené garančnému fondu.....	8
6.	Odmena pre EIB	8

1. ÚVOD

Nariadením Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 z 25. mája 2009 (ďalej len „nariadenie“)¹ sa zriadil Garančný fond pre vonkajšie opatrenia (ďalej len „fond“), z ktorého sa majú vyplácať platby veriteľom Únie v prípade platobnej neschopnosti príjemcov úverov, ktoré poskytla alebo za ktoré sa zaručila Európska únia. V súlade s článkom 7 uvedeného nariadenia Komisia poverila Európsku investičnú banku (EIB) finančnou správou fondu na základe dohody medzi Európskou úniou a EIB, ktorá bola uzavretá 25. novembra 1994 a následne zmenená 23. septembra 1996, 8. mája 2002, 25. februára 2008, 9. novembra 2010 a 28. septembra 2018² (ďalej len „dohoda“).

V článku 8 nariadenia sa vyžaduje, aby Komisia zaslala Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov správu o situácii fondu a jeho správe na konci predchádzajúceho kalendárneho roka za každý rozpočtový rok do 31. mája nasledujúceho roka.

Táto správa spolu s pracovným dokumentom útvarov Komisie (SWD) poskytujú uvedené informácie. Vychádza z údajov, ktoré v súlade s dohodou predložila EIB.

2. FINANČNÁ SITUÁCIA A DÔLEŽITÉ TRANSAKCIE GARANČNÉHO FONDU

2.1. Finančná situácia garančného fondu k 31. decembru 2019

Celková výška prostriedkov v garančnom fonde k 31. decembru 2019 dosahovala 2 828 738 292,88 EUR (2 609 881 747,51 EUR k 31. decembru 2018) (pozri prílohu k pracovnému dokumentu útvarov Komisie: Finančné výkazy garančného fondu, ktoré poskytla EIB).

Celková účtovná hodnota fondu sa v roku 2019 zvýšila približne o 218,86 milióna EUR. Vysvetliť to možno najmä takto:

Zvýšenie:

- z rozpočtu EÚ sa do fondu prispelo sumou 240,15 milióna EUR (výška rezervy), aby sa výška prostriedkov vo fonde upravila na cieľovú úroveň 9 % celkových nesplatených záväzkov,
- hospodársky výsledok finančných operácií dosiahol výšku 25,13 milióna EUR,
- hodnota portfólia sa zvýšila o 8,6 milióna EUR v dôsledku úpravy hodnoty podľa trhovej hodnoty.

¹ Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 10, uvedeným nariadením sa kodifikovalo a zrušilo nariadenie (ES, Euratom) č. 2728/94 z 31. októbra 1994, ktorým sa zriaďuje Garančný fond pre vonkajšie opatrenia. Bolo zmenené 14. marca 2018 nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/409.

² Doplnková dohoda č. 5 k dohode medzi Európskou úniou a Európskym investičným fondom o riadení garančného fondu – Ref. Ares (2018)5207374 – 10/10/2018.

Zníženie:

- intervencie zo strany fondu v dôsledku platobnej neschopnosti v celkovej výške 54,9 milióna EUR.

2.2. Dôležité transakcie fondu v roku 2019

2.2.1. Výzvy na uplatnenie záruky určené garančnému fondu v roku 2019

Sýria

V roku 2019 EIB naďalej zaznamenávala nedoplatky v prípade úverov poskytnutých Sýrii. Európska investičná banka v dôsledku toho a v súlade s dohodou o záruke medzi EÚ a EIB do 31. decembra 2019 podala 14 dodatočných žiadostí o platby z garančného fondu v celkovej sume 54,91 milióna EUR (pozri bod 5).

2.2.2. Financovanie garančného fondu v roku 2019

Vo februári 2019 bola z rozpočtu do fondu prevedená suma vo výške 103,2 milióna EUR, ktorá zodpovedala výške rezervy na rok 2018.

Vo februári 2019 sa takisto vypočítal príspevok z rozpočtu EÚ do fondu na rok 2020 vo výške 240,15 milióna EUR, ktorý sa prevedie vo februári 2020. Príspevok sa vypočítal v súlade s článkom 3 a článkom 5 nariadenia:

V článku 3 nariadenia sa cieľová suma prostriedkov vo fonde stanovuje na úrovni 9 % z celkových splatných kapitálových záväzkov vyplývajúcich z každej operácie, zvýšených o všetky vzniknuté, ale nezaplatené úroky.

V článku 5 nariadenia sa stanovuje, že suma, ktorá sa má previesť z rozpočtu do fondu v roku $n + 1$, sa vypočítava na základe rozdielu medzi cieľovou sumou a hodnotou čistých aktív fondu ku koncu roka $n - 1$, vypočítanou na začiatku roka n .

Aby sa vo fonde dosiahla cieľová suma 9 % celkových splatných kapitálových záväzkov, do rozpočtu EÚ na rok 2020 sa na účely financovania fondu zahrnula suma 240,15 milióna EUR, ktorá sa vypočítala na základe nesplatených zaručených operácií k 31. decembru 2018. Táto suma bola schválená Radou a Európskym parlamentom a bola uznaná ako aktívum (pohľadávka) fondu v súvahe k 31. decembru 2019.

2.3. Dôležité transakcie po období vykazovania (ku koncu marca 2020)

Vo februári 2020 bola uvedená suma rezervy vo výške 240,15 milióna EUR prevedená z rozpočtu EÚ do fondu.

V januári a marci 2020 bola celková suma 10,6 milióna EUR vyplatená na dve výzvy na zaplatenie omeškaných platieb Sýrie (3,2 milióna EUR a 7,4 milióna EUR vrátane pokút uložených bankou EIB).

3. FINANČNÉ VÝKAZY FONDU PRED KONSOLIDÁCIOU

Finančné výkazy fondu pred konsolidáciou sú vypracované tak, aby zahŕňali účtovné operácie, ktoré nie sú zahrnuté do finančných výkazov fondu vypracovaných EIB (pozri pracovný dokument útvarov Komisie). Tvoria súčasť konsolidovaných finančných výkazov EÚ.

3.1. Finančná situácia pred konsolidáciou k 31. decembru 2019

Súvaha – aktíva

	31. december 2019	31. december 2018
NEOBEŽNÉ AKTÍVA	2 312 151 734	2 275 342 664
Finančné aktíva	2 312 151 734	2 275 342 664
OBEŽNÉ AKTÍVA	277 139 064	231 316 149
Finančné aktíva	233 048 865	189 758 096
Pohľadávky	1 290 863	–
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	42 799 336	41 558 053
AKTÍVA SPOLU	2 589 290 798	2 506 658 813

Súvaha – pasíva

	31. december 2019	31. december 2018
PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽA	2 407 419 308	2 295 687 144
Príspevok Európskej komisie	1 950 195 297	1 846 972 362
Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	20 859 023	12 227 192
Nerozdelené zisky	436 364 988	436 487 590
NEOBEŽNÉ ZÁVÄZKY	111 685 549	159 153 609
Finančné rezervy	111 685 549	159 153 609
OBEŽNÉ ZÁVÄZKY	70 185 941	51 818 060

Finančné rezervy	49 709 547	50 777 871
Závazok z finančnej záruky	19 590 000	
Splatné záväzky	886 394	1 040 189
PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽA + ZÁVÄZKY SPOLU	2 589 290 798	2 506 658 813

Rozdiel 239,4 milióna EUR medzi celkovou účtovnou hodnotou fondu pred konsolidáciou (2 589 290 798 EUR) a hodnotou fondu vo finančných výkazoch vypracovaných EIB (2 828 738 292,88 EUR) možno vysvetliť najmä na základe týchto skutočností:

- Súvaha (aktíva) pred konsolidáciou obsahuje:
 - všetky sumy postúpené EÚ z dôvodu záručných platieb po výzvach EIB na úhradu splátok nesplateného úveru (splatné nedoplatky zvýšené o akumulované úroky z omeškania). Vzhľadom na politickú situáciu v Sýrii a na základe rozhodnutia účtovníka EK však bola hodnota týchto súm vo finančných výkazoch za rok 2019 plne znížená,
 - pohľadávku vo výške 0,7 milióna EUR voči EIB ako čiastočné vymáhanie úveru poskytnutého letisku Enfidha (Tunisko), ktorú EIB vymohla v decembri 2019 a ktorá bola pripísaná na bankový účet garančného fondu v januári 2020.
- Uvedená súvaha pred konsolidáciou nezahŕňa príspevok z rozpočtu EÚ do fondu vo výške 240,2 milióna EUR prevedený v roku 2020, keďže táto pohľadávka je započítaná voči zodpovedajúcemu splatnému záväzku v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ.
- Platby žiadostí z garančného fondu uhradené EIB (a v prípade potreby postupné vymáhanie výziev a úrokov z omeškania) sa vo finančných výkazoch vypracovaných EIB vykazujú ako zníženia (zvýšenia) čistých aktív (príspevok EÚ). Vo finančných výkazoch pred konsolidáciou sa sumy vyplatené za výzvy EIB neodpočítavajú od čistých aktív, keď sa menia na postúpené sumy. Súvisiace sumy sa buď zaúčtujú ako výnosy (akumulované úroky z omeškania a pokuty, kurzové zisky), alebo výdavky (rezervy, zníženia hodnoty, záväzky z finančnej záruky, kurzové straty). To má za následok trvalý rozdiel medzi položkami čistých aktív (príspevok EÚ a nerozdelené zisky) vykázanými vo finančných výkazoch vypracovaných EIB a finančnými výkazmi pred konsolidáciou vypracovanými EK.

3.2. Výkaz o finančných výsledkoch pred konsolidáciou

Rovnakým spôsobom ako súvaha sa vypracúva aj výkaz o finančných výsledkoch pred konsolidáciou, aby sa mohol začleniť do konsolidovaných finančných výkazov EÚ.

	2019	2018
Príjem z prevádzkových činností	266 252	2 928 446
Výdavky na prevádzkové činnosti	(3 494 876)	(4 876 241)
VÝSLEDOK PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	(3 228 615)	(1 947 795)
Finančné výnosy	42 681 966	30 241 834
Finančné náklady	(39 575 953)	(20 906 275)
FINANČNÝ VÝSLEDOK	3 106 013	9 335 559
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	(122 602)	7 387 764

- Príjmy z prevádzkových činností zahŕňajú kurzové zisky vo výške 0,3 milióna EUR.
- Výdavky na prevádzkové činnosti zahŕňajú predovšetkým poplatky za správu aktív EIB (0,8 milióna EUR), externé poplatky EIB za vymáhanie (0,2 milióna EUR) a navýšenie finančných rezerv na budúce sýrske nezaplatené splátky (2,2 milióna EUR).
- Finančné výnosy zahŕňajú predovšetkým príjmy z úrokov z investičného portfólia (7,7 milióna EUR), realizované zisky z predaja finančných aktív (16,8 milióna EUR), odmenu v súvislosti s rizikom v rámci činností súkromného mandátu iniciatívy EIB na posilnenie odolnosti (ERI) (2,2 milióna EUR) a akumulované úroky z omeškania postúpených súm (15,9 milióna EUR).
- Finančné náklady zahŕňajú predovšetkým straty zo zníženia hodnoty (19,6 milióna EUR) súm postúpených EÚ v roku 2019 (pozri bod 5), realizované straty z predaja finančných aktív (0,3 milióna EUR) a vykázané záväzok z finančnej záruky v rámci činností súkromného mandátu iniciatívy ERI (19,6 milióna EUR).

4. SPRÁVA POKLADNICE GARANČNÉHO FONDU

4.1. Investičná politika

Likvidné aktíva fondu sa investujú v súlade so zásadami hospodárenia stanovenými v prílohe k dohode o správe fondu v znení zmien³. Do peňažných aktív sa preto umiestni dostatok aktív na pokrytie krátkodobých (menej ako ročných) odlevov, a to v pomere, ktorý sa stanoví v ročnej investičnej stratégii. Zostávajúce aktíva sa môžu prideliť na strednodobé a dlhodobé nástroje s maximálnou splatnosťou 10 rokov a 6 mesiacov od dátumu platby (portfólio strednodobých a dlhodobých aktív). Na konci roka 2019 dosahovala celková modifikovaná durácia portfólia fondu približne 3 roky.

4.2. Výkonnosť a vývoj na trhu v roku 2019

Výkonnosť portfólia fondu sa sledovala na základe oceňovania podľa trhovej hodnoty. Počas roka 2019 portfólio fondu vykazovalo uspokojivú návratnosť vo výške 1,3 %, čo bolo podporené pokračujúcim vplyvom prostredia nižších výnosov a pozitívnym vnímaním rizík. Portfólio fondu zhoršilo svoju výkonnosť oproti referenčnej hodnote o –9,03 bazického bodu. Kladná návratnosť sa prejavila kladným príspevkom vo výške 33 miliónov EUR. Na konci roka 2019 trhová hodnota portfólia fondu dosahovala približne 2 580 miliónov EUR.

V kontexte oslabeného hospodárstva, utlmenej inflácie a geopolitických rizikových faktorov sa zvýšila uvoľnenosť menovej politiky. V druhom polroku 2019 Federálna rezervná banka trikrát znížila sadzby federálnych fondov, čím zvrátila cyklus sprisňovania menovej politiky, s ktorým sa začalo v roku 2015. Okrem toho ECB v septembri poskytla balík stimulov zahŕňajúci zníženie o 10 bazických bodov v prípade vkladov, rozšírenú operáciu TLTRO, systém odstupňovania bánk podľa úrovni a časovo nevymedzený program kvantitatívneho uvoľňovania.

Spracovateľský priemysel v USA a Európe zaznamenal pokles z dôvodu oslabenia svetového obchodu. Rast v odvetví služieb sa takisto spomalil, hoci sa naďalej pohybuje v kladných číslach expanzie. Inflácia eurozóny dosiahla nižšiu úroveň, než bol cieľ stanovený centrálnymi bankami, zatiaľ čo inflácia v USA sa k príslušnému cieľu priblížila vo väčšej miere, no Federálna rezervná banka nepovažuje daný nárast za uspokojivý.

Počas augusta sa stupňovali geopolitické riziká, obchodné napätie medzi USA a Čínou sa zintenzívnilo, zatiaľ čo na očakávania európskych investorov mala vplyv neistota v súvislosti s brexitom. Európske a americké sadzby do septembra klesali na nižšie úrovne v dôsledku uvoľnenej politiky centrálnych bánk, očakávaní nízkeho rastu a neistoty spojenej s geopolitickými rizikami.

V štvrtom štvrtroku sa sadzby mierne zvýšili vzhľadom na uvoľnenie geopolitického napätia a stabilizáciu ekonomických údajov. Kreditné rozpätia podporované uvoľnenou politikou centrálnych bánk vykazovali klesajúcu tendenciu s občasnými obratmi.

³ Zmenená doplnkovou dohodou č. 1 z 23. septembra 1996, doplnkovou dohodou č. 2 z 8. mája 2002, doplnkovou dohodou č. 3 z 25. februára 2008, doplnkovou dohodou č. 4 z 9. novembra 2010 a doplnkovou dohodou č. 5 zo septembra 2018.

5. VÝZVY NA UPLATNENIE ZÁRUKY URČENÉ GARANČNÉMU FONDU

Sýria

Od novembra 2011 zaznamenáva EIB nedoplatky v prípade úverov poskytnutých Sýrii. Európska investičná banka v dôsledku toho a v súlade s dohodami o záruke medzi EÚ a EIB do 31. decembra 2019 podala 77 žiadostí o platby z garančného fondu v celkovej výške 475,96 milióna EUR (vrátane pokút uložených bankou EIB a vymáhaných súm).

6. ODMENA PRE EIB

Odmena pre EIB sa skladá z poplatkov za správu a poplatkov za vymáhanie. Poplatky za správu pokrývajú správu aktív fondu. Poplatky za vymáhanie sú určené na pokrytie nákladov, ktoré EIB vznikli v súvislosti s externým vymáhaním pohľadávok po vzniku platobnej neschopnosti, na ktoré sa vzťahuje záruka EÚ pre finančné operácie EIB mimo Únie.

V druhej doplnkovej dohode k dohode uzavretej 8. mája 2002 sa stanovuje, že poplatky banky za správu sa vypočítajú tak, že pri každej z tranží aktív fondu sa použijú degresívne ročné sadzby poplatkov. Tieto odmeny sa vypočítavajú na základe ročných priemerných aktív fondu.

Poplatky banky za správu za rok 2019 boli stanovené vo výške 817 747 EUR a boli zaznamenané ako výdavok vo výkaze o finančných výsledkoch a ako položky časového rozlíšenia (záväzky) v súvahe.

V dohode o vymáhaní podpísanej medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou v decembri 2018 sa počíta iba s úhradou poplatkov na pokrytie nákladov, ktoré EIB vznikli v súvislosti s externým (nie interným) vymáhaním.